

RAPORT ROCZNY

2020

Z REALIZACJI ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU EŁCKIEGO
OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2025

Opracował: Wydział Strategii i Rozwoju
Urzędu Miasta Elku

2021 r.

WSTĘP

W skład Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego wchodzi Powiat Ełcki, Miasto Ełk, Gminy Ełk, Kalinowo, Prostki i Stare Juchy. Samorzady przygotowały „Zintegrowaną strategię rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2025”, która następnie została przyjęta:

- Uchwałą Nr V.35.15 Rady Miasta Ełku z dnia 31 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr V.49.2015 Rady Powiatu Ełckiego z dnia 26 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VI/28/15 Rady Gminy Kalinowo z dnia 27 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VIII/53/2015 Rady Gminy Ełk z dnia 27 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VIII.35.2015 Rady Gminy Prostki z dnia 30 marca 2015 r.,
- Uchwałą Nr VI.44.2015 Rady Gminy Stare Juchy z dnia 29 maja 2015 r.

Zgodnie z zapisami podrozdziału 10.2. **Monitoring i ewaluacja**, corocznie prowadzona jest analiza danych zgodnie z przyjętymi wskaźnikami realizacji celów strategii. Monitoring prowadzi Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku w terminie do końca lipca roku następnego po roku objętym analizą. Monitoring strategii służy ocenie stopnia osiągnięcia celów, a tym samym skuteczności podejmowanych działań. Pozwoli także na bieżąco podejmować działania korygujące, jeśli będą wymagane.

W poniższej tabeli wskazano listę wskaźników kluczowych dla realizacji celów strategicznych i operacyjnych, wraz z określeniem wartości bazowej (2012 rok) oraz docelowych w 2025 roku. Podstawowym źródłem danych na temat poziomu wskaźników są dane własne (dokumentacja projektowa, sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego). Wspomagającym źródłem są dane Głównego Urzędu Statystycznego, w tym dane zawarte w Banku Danych Lokalnych.

TABELA WSKAŹNIKÓW

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
1. Poprawa jakości życia i integracji społecznej	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej ¹	[liczba]	GUS	3 760	3 513	3 310	2 940	2 795	2 629	GUS nie opublikow ał jeszcze danych	-
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	[%]	GUS	14,7	10,1	9,1	7,7	7,0	6,2	7,1	12,0
1.1 Wspieranie aktywności obywatelskiej	Liczba organizacji pozarządowych objętych wsparciem	[liczba]	dane własne	-	174	180	157	170	170	115	130
	Liczba nowo zarejestrowanych organizacji pozarządowych	[szt.]	GUS	-	8	6 (narastają co – 14)	12 (narastają co – 26)	-10 (narastają co – 16)	10 (narastają co – 26)	6 (narastają co – 32)	25
1.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	[ha]	dane własne	-	0,42	0,43 (narastają co - 0,85)	4,6342 (narastają co - 5,4842)	3,9116 (narastają co – 9,3959)	0 (narastają co – 9,3959)	0 (narastają co – 9,3959)	6
	Liczba nowych inicjatyw/programów społecznych zrealizowanych na obszarach zdegradowanych	[liczba]	dane własne	-	13	2 (narastają co - 15)	4 (narastają co – 19)	1 (narastają co – 20)	1 (narastają co – 21)	6 (narastają co – 27)	12

¹ Zmiana wskaźnika z „Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej” – GUS nie prowadzi już statystyk w tym zakresie.

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba osób z terenów zdegradowanych objętych programami integracji i aktywizacji społecznej	[osoba]	dane własne	-	79	0	0	89	122	785	480
1.3 Rozwój usług i poprawa infrastruktury na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	Liczba osób korzystających z usług opieki zdrowotnej ²	[osoba]	NFZ	-	63 496	63 133	62 893	60 657	58 981	54 950	-
	Liczba zrealizowanych inicjatyw/ programów integracji społecznej	[liczba]	dane własne	-	13	4 (narastają co – 17)	18 (narastają co - 35)	14 (narastają co – 49)	19 (narastają co – 68)	7 (narastają co – 75)	60
	Liczba uczestników programów integracji społecznej	[osoba]	dane własne	-	1 099	2 395	1 942	1 777	1 994	1321	2400
1.4. Wzrost jakości i poszerzenie oferty usług administracji, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	[liczba dzieci]	GUS	59,34	70	66,5	72,5	77,9	77,8	GUS nie opublikował jeszcze danych	68
	Liczba wyposażonych szkół i placówek oświaty	[liczba]	dane własne	-	33	30	38	20	9	36	55
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów kulturalnych	[liczba]	dane własne	-	1	2 (narastają co – 3)	3 (narastają co - 6)	2 (narastają co – 8)	3 (narastają co – 11)	3 (narastają co – 14)	7
	Liczba uczestników imprez organizowanych przez instytucje kultury	[osoba]	GUS	151 000	110 475	54 975	78 359	108 575	110 009	67 450	170 000

²Wg rodzaju świadczeń; Zmiana wskaźnika z „Oczekiwana liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej”.

<i>Cel strategiczny/ operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Źródło</i>	<i>Wartość bazowa 2012 r.</i>	<i>2015 r.</i>	<i>2016 r.</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2018 r.</i>	<i>2019 r.</i>	<i>2020 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2025 r.</i>
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych	[liczba]	dane własne	-	17	8	21	7	6	5	15
	Liczba wdrożonych e-usług	[liczba]	dane własne	-	71	15 (łącznie funkcjonujących – 86)	33 (łącznie funkcjonujących – 119)	1 (łącznie funkcjonujących – 120)	44 (łącznie funkcjonujących – 158)	18 (łącznie funkcjonujących – 158)	22
	Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych	[%]	dane własne/ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	68,4	65,9	66,1	67	79	66	72	72,8
	Zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących	[%]	dane własne/ Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	95,4	87,1	91,4	90	94	92	86	95,5

RAPORT ROCZNY ZA 2020 R. Z REALIZACJI ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU ŁĘCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2025

<i>Cel strategiczny/ operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Źródło</i>	<i>Wartość bazowa 2012 r.</i>	<i>2015 r.</i>	<i>2016 r.</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2018 r.</i>	<i>2019 r.</i>	<i>2020 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2025 r.</i>
2. Wzrost konkurencyjności gospodarki bazującej na lokalnych potencjałach	Liczba podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	[liczba]	GUS	75	100	104	113	125	128	116	81
	Wartość kapitału zagranicznego na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym	[zł]	GUS	684	223	230	219	204	340	GUS nie opublikował jeszcze danych	1 400
2.1. Stworzenie warunków do pozyskiwania inwestorów	Liczba nowych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym	[liczba]	GUS	-	3	0 (narastają co – 3)	-2 (narastają co – 1)	-9 (narastają co – -8)	2 (narastają co – -6)	-4 (narastają co – -10)	12
	Powierzchnia nowych uzbrojonych terenów inwestycyjnych w latach 2014–2025	[ha]	dane własne	-	0	0	3	0	0	0	60
2.2. Rozwój form wsparcia biznesu	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	[liczba]	dane własne	-	44	29 (narastają co – 73)	33 (narastają co – 106)	37 (narastają co – 143)	38 (narastają co – 181)	46 (narastają co – 227)	150
	Liczba wspartych instytucji otoczenia biznesu	[liczba]	dane własne	-	1	1	1	1	1	1	4
2.3. Wspieranie innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie innowacyjności	[liczba]	dane własne	-	14	21 (narastają co – 35)	30 (narastają co – 65)	31 (narastają co – 96)	36 (narastają co – 132)	46 (narastają co – 178)	150
2.4. Wspieranie rozwoju rolnictwa	Liczba nowoutworzonych grup producenckich	[liczba]	dane własne	-	0	0	0	0	0	0	11

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
specjalistycznego	Liczba osób objętych jakimikolwiek formami dokształcania w zakresie rozwoju rolnictwa specjalistycznego	[liczba]	dane własne ³	-	1 042	1 079	4 170	4 123	4 225	4 130	2 100
2.5. Wsparcie przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa	Liczba nowych przedsiębiorstw	[liczba]	GUS	-	10	10	47	75	spadek w stosunku do 2018 r o 10	spadek w stosunku do 2019 r o 68	75
	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	[liczba]	dane własne	-	64	102 (narastająco – 166)	235 (narastająco – 401)	47 (narastająco – 448)	1 (narastająco – 449)	133 (narastająco – 582)	930
3. Zrównoważone wykorzystanie zasobów	Przyrost mocy urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych	[MW]	dane własne	-	0,15	-72,84	- 73,12	- 63	34,084	36,584	60
	Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu na 1 mieszkańca	[kWh]	GUS	663	650	662	694,6	708	708	GUS nie opublikował jeszcze danych	663
3.1. Poprawa efektywności energetycznej i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Liczba nowych instalacji wykorzystujących OZE w obiektach jst	[liczba]	dane własne	-	5	1 (narastająco – 6)	0	1 (narastająco – 7)	0	1 (narastająco – 8)	20
	Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych [kWh]	[% na rok]	dane własne	-	Brak danych	Brak danych	4,06	75,09	21,11	38,45	18

³ Dane z gmin EOF i Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Łęku

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków jst	[liczba]	dane własne	-	10	1 (narastająco – 11)	1 (narastająco – 12)	8 (narastająco – 20)	7 (narastająco – 27)	5	30
3.2. Zachowanie i ochrona bogactw przyrodniczych i krajobrazowych	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrofy	[liczba]	dane własne	-	2	9	2	10	9	15	14
	Liczba zbiorników wodnych objętych rekultywacją	[liczba]	dane własne	-	0	1	0	0	0	0	10
3.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	[km]	GUS	198,9	275,2	276,4	309,2	292,2	298,5	307,1	237,9
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	[km]	GUS	641,9	779,6	786,1	798,2	819,6	820,9	873,6	1 096,9
	Liczba osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę ⁴	[osoba]	GUS	80 073	85 459	86 051	86 272	86 609	86 856	GUS nie opublikował jeszcze danych	86 573
	Liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	[osoba]	GUS	70 480	70 746	71 538	73 117	73 105	72 920	73 485	75 680
	Liczba nowopowstałych przydomowych oczyszczalni ścieków	[liczba]	GUS	206	42 (łącznie 248)	- 34 (łącznie 214)	15 (łącznie 229)	73 (łącznie 302)	166 (łącznie 468)	GUS nie opublikował jeszcze danych	791

⁴ Ludność korzystająca z sieci wodociągowej

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
3.4. Poprawa skuteczności systemu gospodarki odpadami	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	[liczba]	dane własne	1	1	1	2	1	1	2	4
	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w odpadach odebranych ogółem	[%]	dane własne	10 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 30% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	0,03 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 5,89% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	0,00 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 0,04% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	0,00 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 0,02% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	0,00 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 0,03% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	0,00 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 0,07 % (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	9,69 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 21,95 % (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)	50 % (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metal) 70% (inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe)
	Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest	[Mg]	dane własne	-	481,99 ⁵	405,25 (narastająco – 887,24)	213,15 (narastająco – 1100,39)	82,37 (narastająco – 1182,76)	5,60 (narastająco – 1188,36)	27,09 (narastająco – 1215,46)	-
3.5. Rozwój infrastruktury turystycznej skierowany na wykorzystanie	Długość stworzonych ścieżek turystycznych	[km]	dane własne	-	0	21	8 (narastająco - 29)	0,545 (narastająco – 29,545)	0	2,2 (narastająco – 31,745)	60

⁵ Zgodnie z danymi ze strony www.bazaazbestowa.gov.pl, w EOF jest zinwentaryzowanych 7 tys. wyrobów zawierających azbest.

Cel strategiczny/ operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło	Wartość bazowa 2012 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wartość docelowa 2025 r.
i poszanowanie walorów i zasobów środowiska	Długość zagospodarowanych turystycznie brzegów rzek/jezior	[km]	dane własne	-	0,26	0,41 (narastają co – 0,67)	0	1,13 (narastają co – 1,80)	0	0	45
4.1. Poprawa sieci infrastruktury komunikacyjnej	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	[km]	dane własne	-	14,19	16,13 (narastają co – 30,32)	25,39 (narastają co – 55,71)	17,387 (narastają co – 73,097)	12,595 (narastają co – 85,692)	30,03 (narastają co – 115,722)	60
4.2. Rozwój zrównoważonego transportu publicznego	Szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych	[tony ekw. CO2]	GUS	129 380	129 225	133 200	134 448	133 175	124 273	118 782	-
	Liczba osób korzystających rocznie z transportu publicznego	tys. os.	dane własne	3 218	3 763	3 710	3 947	3 888	3 768	2 433,99	4 000
	Średni wiek autobusów transportu publicznego	lata	dane własne	10 i więcej	11	10,4	12,1	12,00	11,4	10,8	6-8
4.3. Poprawa spójności polityki planowania przestrzennego	Liczba jednostek administracji publicznej, objętych krajowym systemem monitoringu zagospodarowania przestrzennego	[liczba]	dane własne	-	6 ⁶	6	6	6	6	6	6
	Odsetek powierzchni objętej MPZP [%]	[%]	dane własne	dla Miasta Ełk 47,2% gminy wiejskie 2,3%	Dla Miasta Ełk 49% gminy wiejskie 2,8%	Dla Miasta Ełk 49,35% gminy wiejskie 2,88%	Dla Miasta Ełk 49,81% gminy wiejskie 2,92%	Dla Miasta Ełk 50,81% gminy wiejskie 5,67%	Dla Miasta Ełk 71,93% gminy wiejskie 5,67%	Dla Miasta Ełk 71,93% gminy wiejskie 12,12%	dla Miasta Ełk 50% gminy wiejskie 10%

⁶ www.geoportal.gov.pl

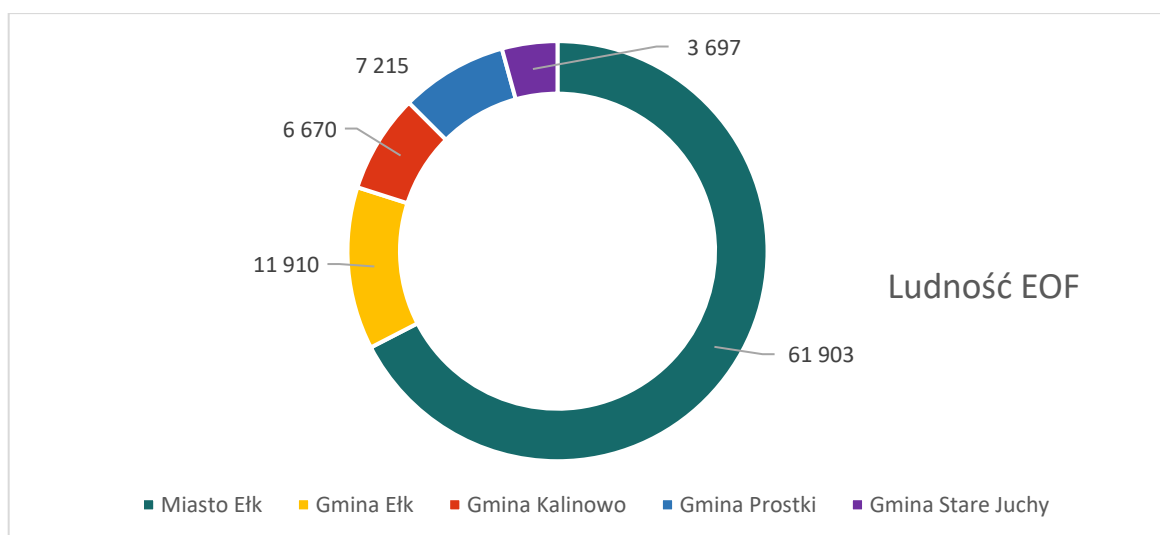
<i>Cel strategiczny/ operacyjny</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Źródło</i>	<i>Wartość bazowa 2012 r.</i>	<i>2015 r.</i>	<i>2016 r.</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2018 r.</i>	<i>2019 r.</i>	<i>2020 r.</i>	<i>Wartość docelowa 2025 r.</i>
5. Wzrost rozpoznawalności EOF jako marki terytorialnej	Liczba jednostek zaangażowanych we wzrost rozpoznawalności EOF jako marki terytorialnej	[liczba]	dane własne	-	6	6	6	6	0	0	72
	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów	[liczba]	dane własne	-	1	0 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	1 (narastają co – 2)	0 (narastają co – 2)	0 (narastają co – 2)	36
5.1. Promocja wewnętrzna i zewnętrzna EOF	Liczba firm biorących udział w targach/misjach zagranicznych	[liczba]	dane własne	-	1	0	1	1	1	0	20
	Liczba pozyskanych inwestorów	[liczba]	dane własne	-	1	1 (narastają co – 2)	3 (narastają co – 5)	2 (narastają co – 7)	4 (narastają co – 11)	6 (narastają co – 17)	10
5.2. Rozwój form współpracy ponadlokalnej	Liczba jednostek zaangażowanych we wzrost form współpracy ponadlokalnej	[liczba]	dane własne	-	6	6	2	2	3	2	36
	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów	[liczba]	dane własne	-	1	0 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	1 (narastają co – 2)	1 (narastają co – 2)	0 (narastają co – 2)	36
5.3. Rozwój form współpracy wewnętrznej w EOF	Liczba jednostek samorządowych otrzymujących wsparcie	[liczba]	dane własne	-	6	6	6	6	6	6	48
	Liczba badań, analiz, ekspertyz	[liczba]	dane własne	-	0	1 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	0 (narastają co – 1)	24

PODSTAWOWE DANE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

Demografia

Liczba ludności w Łęckim Obszarze Funkcjonalnym (EOF) po kilku latach wzrostu zmalała. W 2020 r. odnotowano spadek wobec 2019 r. o 165 osób i liczba ludności wynosiła 91 395 osób. Liczba mieszkańców zwiększyła się w Gminie Łęka i Gminie Kalinowo, natomiast zmalała w mieście Łęka i gminach Prostki oraz Stare Juchy. Dodatni przyrost naturalny odnotowano tylko w gminie Prostki, w pozostałych gminach EOF wystąpił ubytek naturalny.

Wykres 1 Dane demograficzne Łęckiego Obszaru Funkcjonalnego wg stanu na koniec 2020 r. w podziale na poszczególne gminy (źródło: GUS).

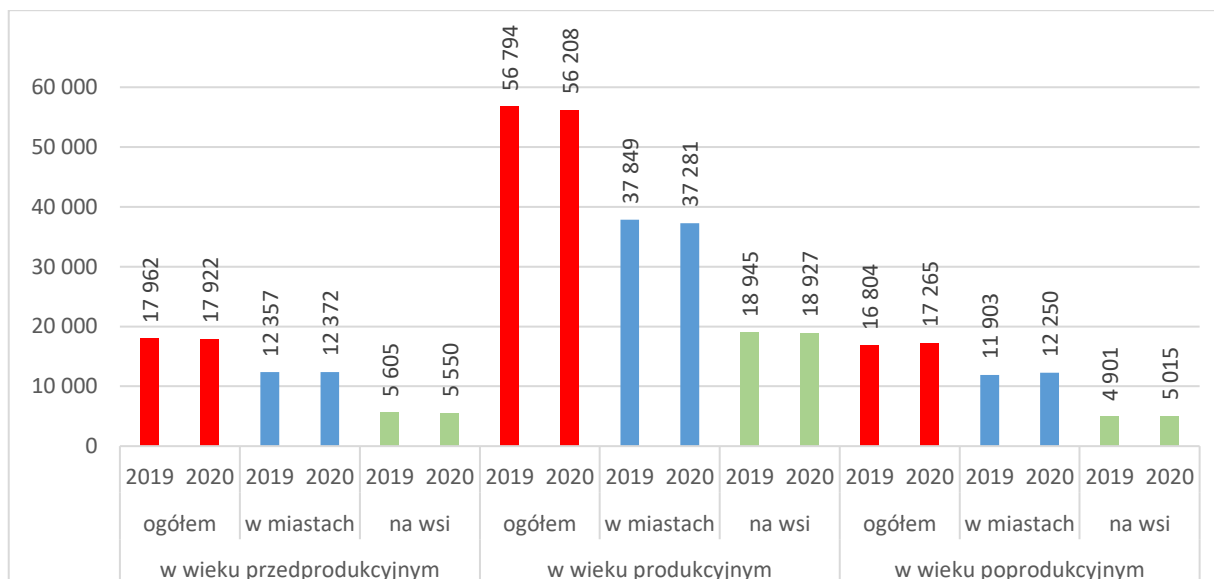

	Różnica w liczbie ludności pomiędzy 2020 a 2019 r.	Przyrost naturalny	Ludność w wieku przedprodukcyjnym (%)	Ludność w wieku produkcyjnym (%)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (%)	Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym)
Łęka	-206	-42	20,0	60,2	19,8	99,0
Gmina Łęka	90	-30	19,7	64,3	16,0	81,2
Gmina Kalinowo	10	-18	17,7	64,7	17,7	100,1
Gmina Prostki	-23	6	19,6	63,3	17,0	86,8
Gmina Stare Juchy	-36	-22	16,4	64,6	19,0	115,3

	Różnica w liczbie ludności pomiędzy 2020 a 2019 r.	Przyrost naturalny	Ludność w wieku przedprodukcyjnym (%)	Ludność w wieku produkcyjnym (%)	Ludność w wieku poprodukcyjnym (%)	Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym)
Stare Juchy						
EOF ogółem	-165	-106	19,6	61,5	18,9	96,3

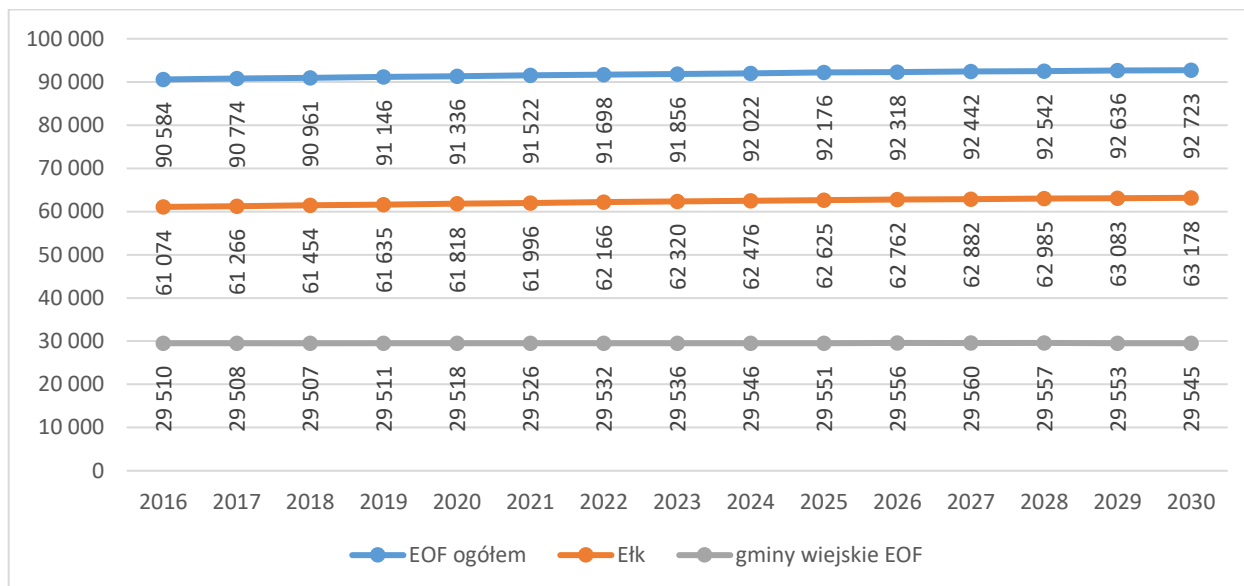
Najmłodsze społeczeństwo mają gminy Ełk i Prostki, z kolei najstarsze społeczeństwo posiada gmina Stare Juchy. W EOF obserwowany jest ogólnokrajowy trend starzenia się społeczeństwa, objawiający się spadkiem liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrostem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. 20% mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym ma miasto Ełk. W całym EOF zauważyć można niewielki spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym (przy jednoczesnym dużym wzroście liczby osób w starszej grupie wiekowej). We wszystkich gminach, za wyjątkiem gminy Stare Juchy, odnotowano spadek ludności w wieku produkcyjnym.

Wykres 2 Ludność EOF wg grup wiekowych oraz w podziale na miasto i tereny wiejskie w 2020r. (źródło: GUS).

Wg prognozy ludności opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny, liczba mieszkańców EOF będzie rosła do 2030 r. Obserwowane będzie zwiększanie się populacji Ełku (do 2030 r.) i stały odpływ ludzi z terenów wiejskich. Osoby mieszkające w mieście będą w 2030 r. stanowiły ok. 68% mieszkańców EOF, a ich liczba będzie kształtowała się na względnie stałym poziomie powyżej 60 tys. W 2019 r. GUS planowało opracowanie kolejnej edycji prognoz ludności w przekrojach: dla kraju ogółem, województw, powiatów i miast na prawach powiatu oraz gmin, jednak na chwilę obecną nie są one dostępne.

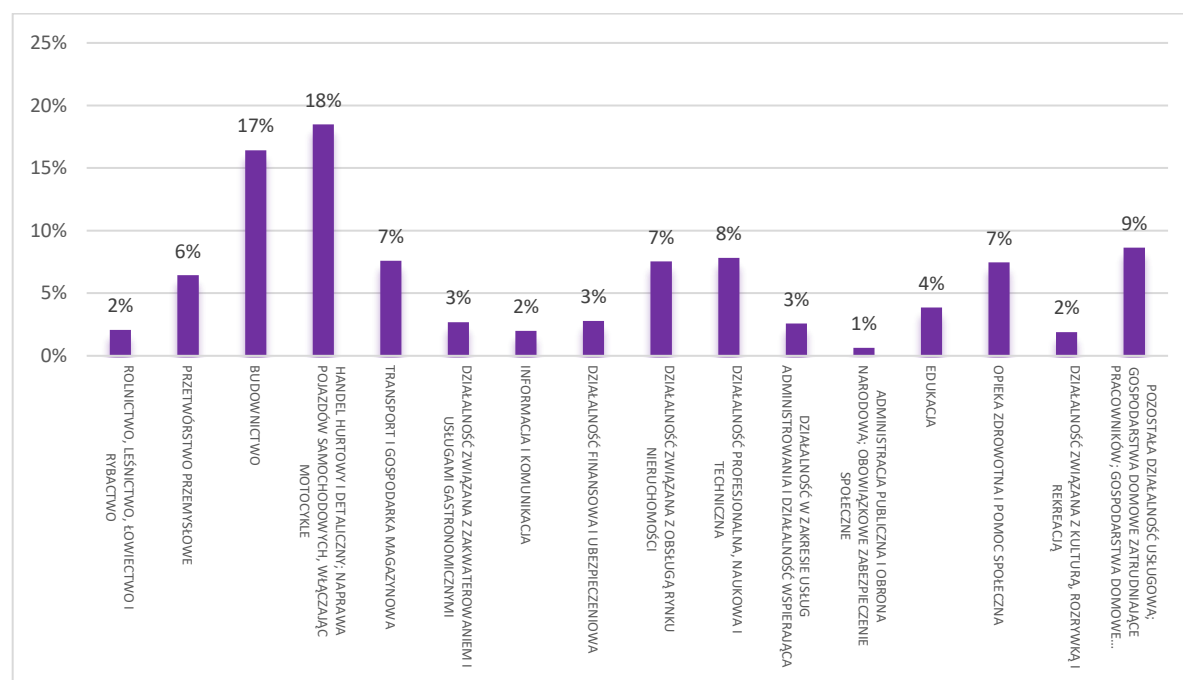
Wykres 3 Prognoza ludności EOF (źródło: GUS).

Gospodarka

W 2020 r. w EOF zarejestrowane były 7 861 podmioty gospodarki narodowej (wobec 7 523 w 2019 r.), z czego 95% w sektorze prywatnym. Zdecydowanie najwięcej firm działa w sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (18%), a w dalszej kolejności w sekcji „Budownictwo” (17%). 25 firm to spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego.

Wykres 4 Podmioty gospodarki narodowej w EOF w 2020 r. wg sekcji PKD 2007 (źródło: GUS).

Wskaźniki dot. działalności gospodarczej dla EOF są zdecydowanie niższe od średnich wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego i kraju. Jedynie Ełk i Gmina Ełk osiągają poziom zbliżony do średniej wojewódzkiej.

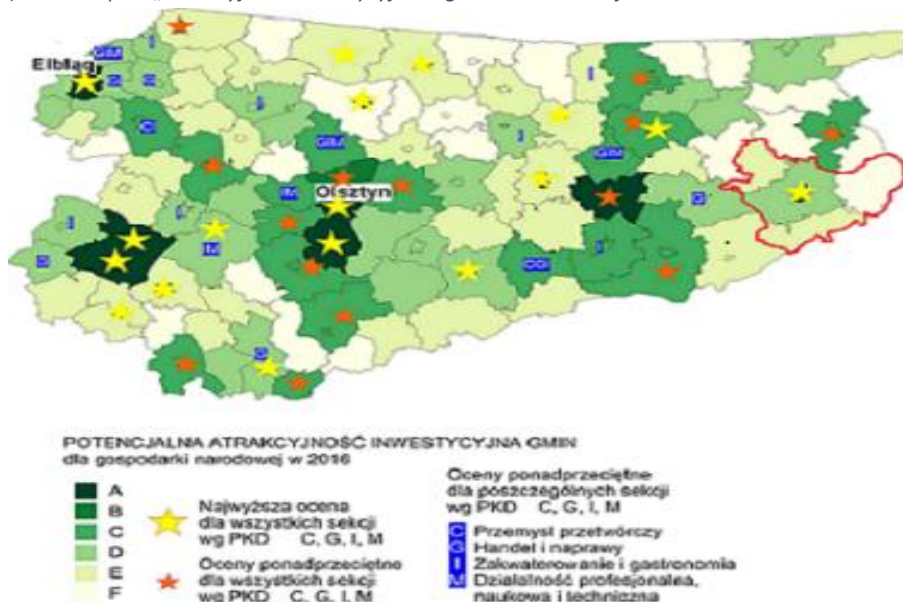
Tabela 1 Wskaźniki dot. działalności gospodarczej w 2020 r. (źródło: GUS).

	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności
Polska	1 219	86	44	87
warmińsko-mazurskie	963	74	40	69
EOF	860	71	33	64
Miasto Ełk	941	73	35	69
Gmina Ełk	928	82	39	75
Gmina Kalinowo	477	50	21	38
Gmina Prostki	536	62	26	38
Gmina Stare Juchy	611	70	24	45

W 2020 r. zarejestrowano 652 nowe podmioty gospodarcze. Najwięcej, bo ok. ¼ to firmy z sekcji PKD 2007 „Budownictwo”. W handlu detalicznym zarejestrowano 16% nowych firm. Wzrost nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych odnotowano w sekcji „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” oraz sekcji „Informacja i komunikacja” oraz „Edukacja”. Z kolei spadek zauważono m.in. w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, a także w sekcji „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”. W 2020 r. wyrejestrowano 305 firm.

Wg raportu „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017. Województwo warmińsko-mazurskie”, przygotowanego przez Szkołę Główną Handlową na zlecenie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., EOF jako całość cechuje średnia atrakcyjność inwestycyjna (klasa D w skali od A (najwyższa) do F (najniższa)). Wewnątrz obszaru najwyższą atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów ma Ełk (klasa A oraz najwyższe oceny dla wszystkich analizowanych sekcji). Gmina Ełk w 2020 roku utrzymała klasę D. Pozostałe gminy EOF otrzymały ocenę E lub F.

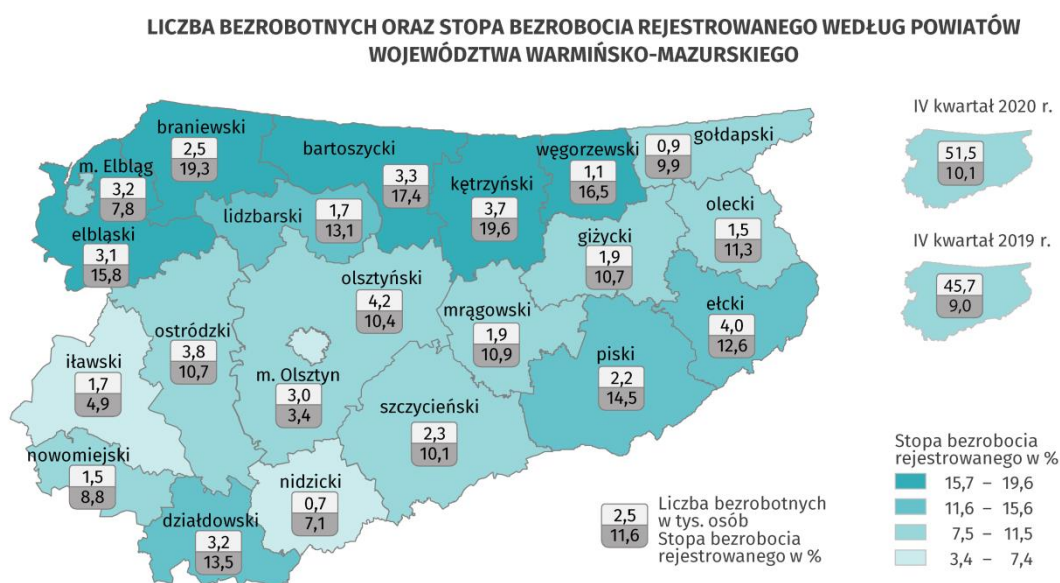
Rysunek 1 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. warmińsko-mazurskiego (źródło: raport „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017. Województwo warmińsko-mazurskie”).

Bezrobocie

Na koniec 2020 r. zarejestrowanych było 3 977 bezrobotnych. W stosunku do 2019 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 474 osoby. Stopa bezrobocia rejestrowanego w EOF wynosiła 12,6% (wobec 11,2% w 2019 r.). Dla porównania bezrobocie rejestrowane na Warmii i Mazurach kształtowało się na poziomie 10,1%, a w kraju 6,2%.

Rysunek 2 Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego wg powiatów woj. warmińsko-mazurskiego na koniec 2020 r. (źródło: GUS).

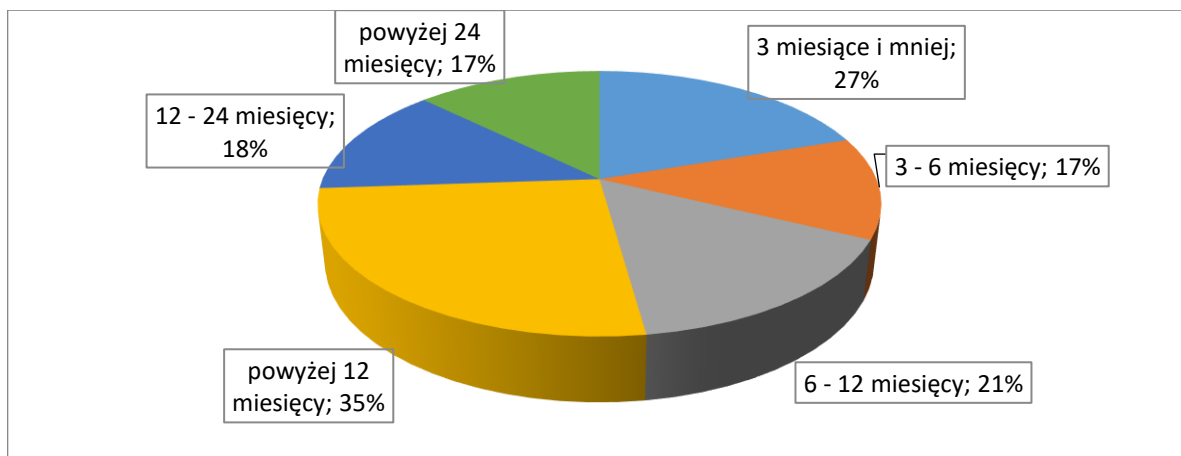
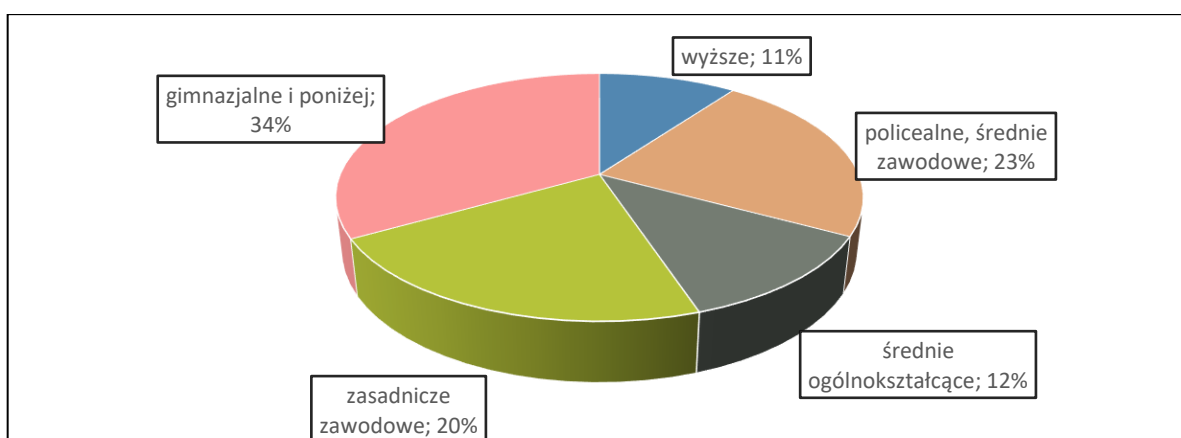

Zauważyć należy wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych na poziomie EOF o 326 osób. Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (34%), a najmniej liczną osoby po studiach wyższych (11%).

Tabela 2 Statystyki dot. osób bezrobotnych wg stanu na koniec 2020 r. (źródło: PUP w Łku).

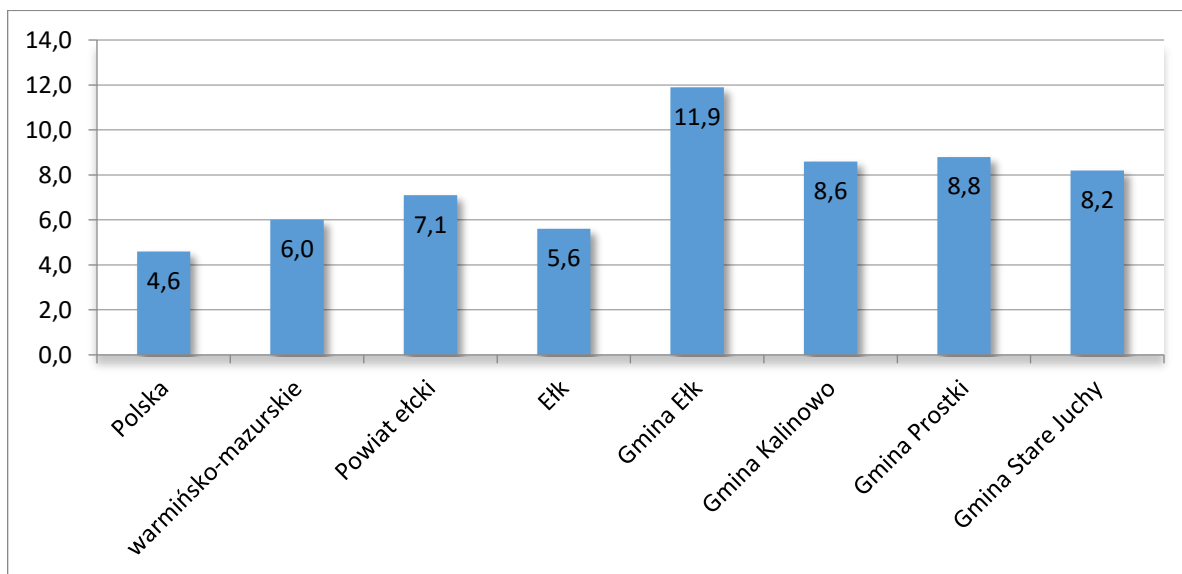
	Ogółem	Do 30 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia	Niepełnosprawni
EOF	3 977	1030	1 849	1 042	235
Łk	2 101	440	975	556	158
Gmina Łk	909	289	408	226	Razem w gminach powiatu łckiego było 77 osób
Gmina Kalinowo	372	123	173	109	
Gmina Prostki	400	118	200	94	
Gmina Stare Juchy	195	60	93	57	

Wykres 5 Bezrobotni w EOF wg wykształcenia oraz czasu pozostawania bez pracy wg stanu na koniec 2020 r. (źródło: GUS).

Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w EOF (7,1%) był wyższy niż średnia wojewódzka (6,0%) i krajowa (4,6%). Spore dysproporcje występują pomiędzy gminami tworzącymi obszar: w Ełku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 5,6% (wzrost o 0,5% w stosunku do roku 2019), a w Gminie Ełk 11,9% (wzrost o 1,6% w stosunku do roku poprzedniego).

Wykres 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2020 r. (źródło: GUS).

Turystyka

W EOF jest 15 turystycznych obiektów noclegowych, w tym 11 oferujących swe usługi cały rok. Dysponują one 1 134 miejscami noclegowymi, z czego 77%to miejsca całoroczne. Oferta noclegowa EOF stanowi niewielki odsetek obiektów i miejsc noclegowych na Warmii i Mazurach (niespełna 3%). W stosunku do roku poprzedniego zauważono wyraźny wzrost ilości miejsc noclegowych ogółem oraz miejsc całorocznych. Spadek odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim.

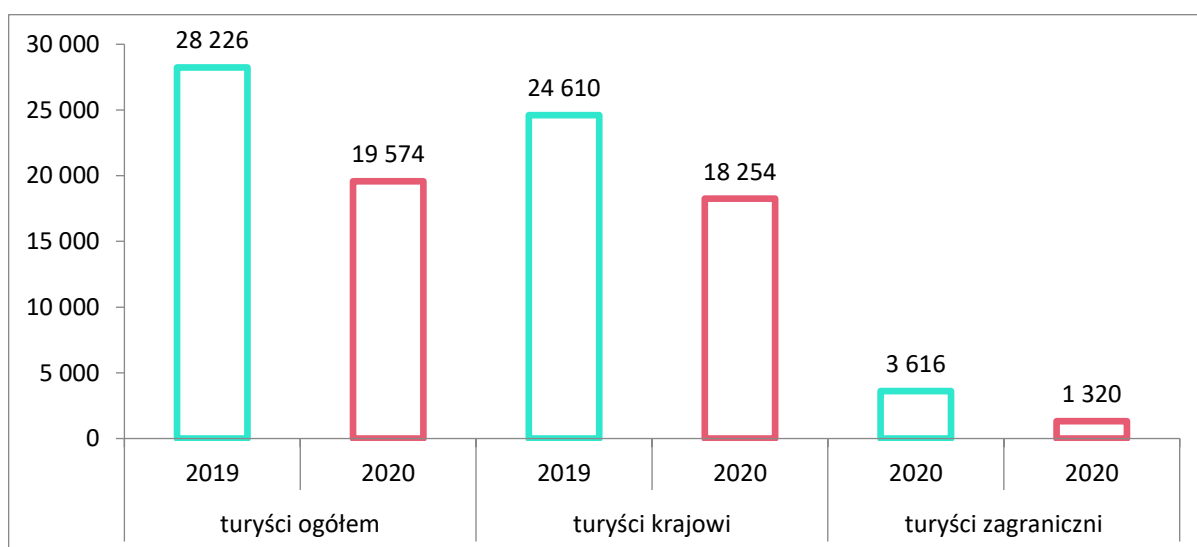
Tabela 3 Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w 2020 r. (źródło: GUS).

	miejsca noclegowe ogółem	wobec 2019 r.	miejsca noclegowe całoroczne	wobec 2019 r.
warmińsko-mazurskie	40 026	-2 972	23 544	-1 123
EOF	1 134	22	912	57
Ełk	778	6	628	27
Gmina Ełk	176	16	162	30
Gmina Stare Juchy	180	0	122	0

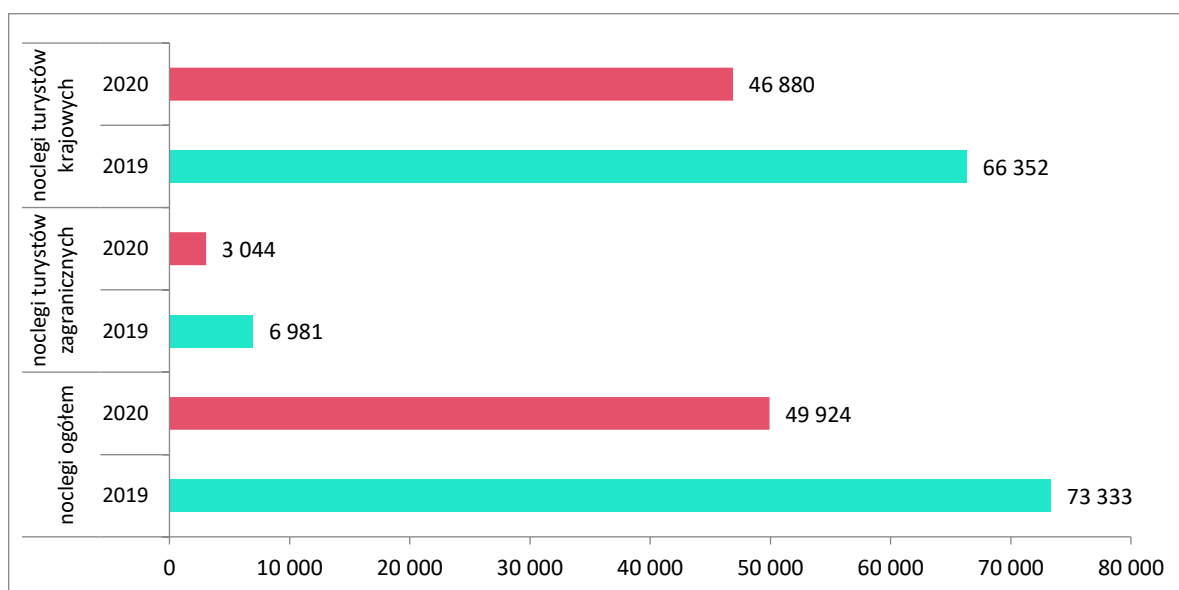
Liczba turystów, którzy w 2020 r. odwiedzili EOF, zmniejszyła się o ponad 8,5 tys. wobec 2019 r. Zmniejszyła się także liczba turystów korzystających z obiektów, jak i udzielonych noclegów, co wpłynęło na spadek stopnia wykorzystania miejsc noclegowych. Znacznie mniejsze niż rok wcześniej było także zainteresowanie ze strony turystów zagranicznych. Ograniczenie ruchu turystycznego było niewątpliwym następstwem pojawienia się wirusa SARS-CoV-2, który wpłynął na funkcjonowanie sektora turystycznego we wszystkich krajach.

Turyści z EOF stanowili zaledwie 2% osób odwiedzających województwo warmińsko-mazurskie.

Wykres 7 Turyści odwiedzający EOF w 2020 r. (źródło: GUS).

Wykres 8 Udzielone noclegi turystom odwiedzającym EOF (źródło: GUS).

W województwie najwięcej obiektów zbiorowego zakwaterowania, jak i miejsc noclegowych, znajduje się w środkowej części regionu. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ełckim (a tym samym w EOF) w 2020 r wyniósł 21.7% w stosunku do 28,2% w 2019 r.

Co trzeci turysta zagraniczny w EOF pochodził z Niemiec i im najwięcej udzielono noclegów spośród turystów zagranicznych (36%).

Spółeczeństwo

W 2020 r. ośrodki kultury działające w każdej z gmin EOF zorganizowały 496 imprez, w których uczestniczyło łącznie ok. 67 tys. osób (spadek o ok. 43 tys. osób w stosunku do 2019 r. przy jednoczesnym wzroście liczby imprez o 75). Przy centrach/domach kultury działa łącznie 28 grup artystycznych – teatralnych, muzyczno-instrumentalnych, wokalnych i chórów, folklorystycznych, tanecznych i innych. Grupy te zrzeszają 379 członków (spadek o 87 osób wobec 2019 r.).

Na koniec 2020 r. w EOF było 29 klubów sportowych, w których ćwiczyło 2,4 tys. osób. We wszystkich gminach EOF, poza Starymi Juchami jest klub sportowy. 23 z nich funkcjonuje w Ełku. Zauważyć można spadek zarówno w liczbie klubów, sekcji jak również członków.

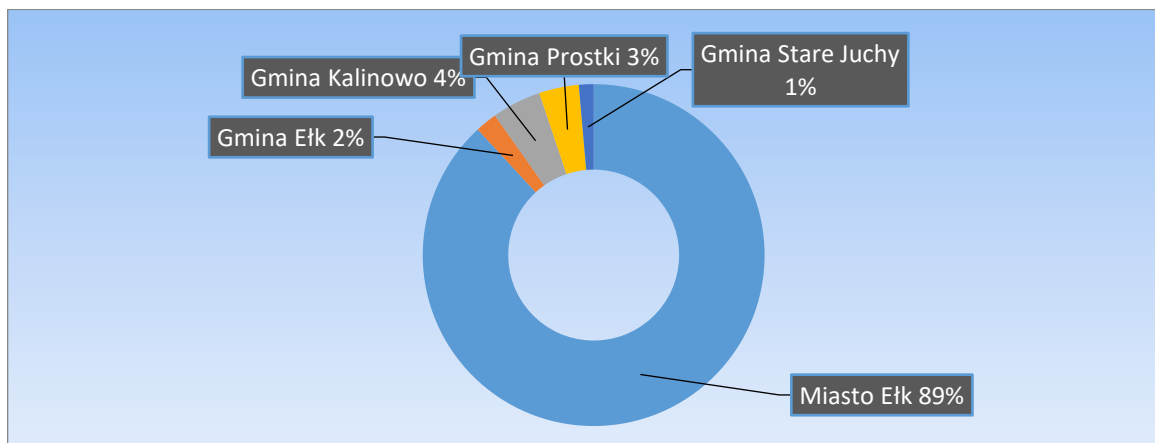
Tabela 4 Dane dot. klubów sportowych w EOF w 2018 r. i 2020 r. (źródło: GUS).

	kluby		członkowie		ćwiczący ogółem		sekcje sportowe	
	2018	2020	2018	2020	2018	2020	2018	2020
EOF	38	29	2 648	2 405	2 722	2 403	68	50

Tylko w Ełku istnieje możliwość skorzystania z opieki żłobkowej. W 5 żłobkach jest 285 miejsc (w tym 125 miejsc w żłobku prowadzonym przez samorząd miejski). Odsetek dzieci do 3 lat objętych opieką w żłobkach w MOF Ełk wynosi 8,9%.

W EOF działają 64 przychodnie, w tym 53 w Ełku. Liczba przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wynosi 7 – jest to wartość nieco powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej (6). W 2020 r. udzielono 551 752 porad lekarskich, o ponad 91 tys. mniej niż rok wcześniej.

Wykres 9 Odsetek udzielonych porad lekarskich w poszczególnych gminach EOF w 2020 r. (źródło: GUS).

Liczba organizacji pozarządowych wzrosła w stosunku do roku 2019 o 6 podmiotów i wynosiła 339 podmioty. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wynosi 37 i jest to wartość tylko poniżej średniej krajowej (39) i wojewódzkiej (41).

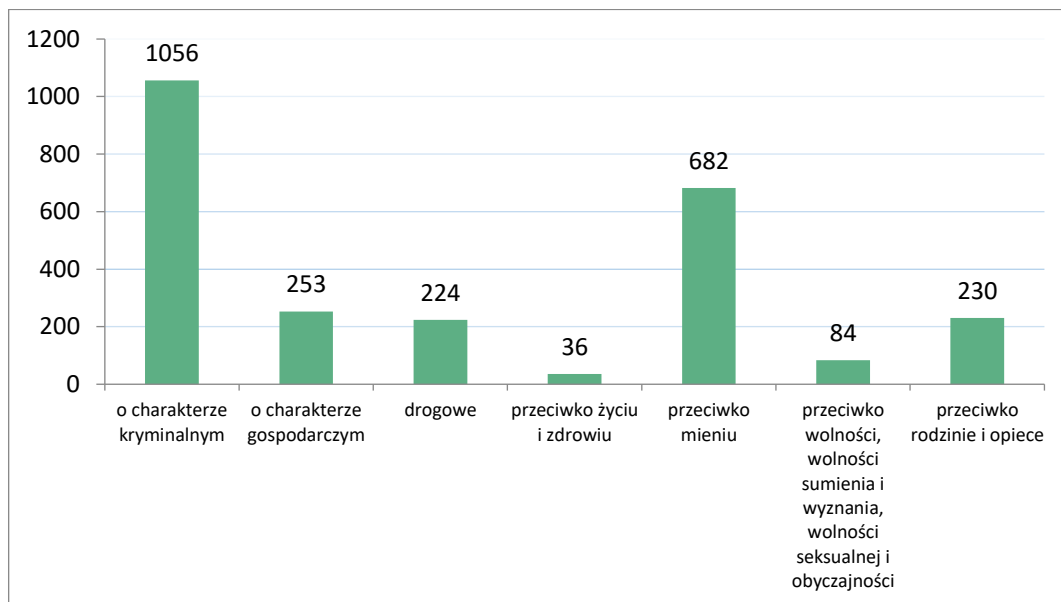
Zarówno w kraju i województwie zauważyć można sporą aktywność budownictwa mieszkalnego, również w EOF w stosunku do roku poprzedniego obserwuje się duży wzrost. W 2020 r. do użytkowania oddano 602 mieszkania (79% z nich w Ełku, a 16% w Gminie Ełk), jest to o 89 więcej mieszkań w stosunku do 2019 r. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest to większa wartość niż średnia wojewódzka i krajowa. Zmniejszyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania i w 2020 r. wyniosła 78,9 m² (w 2019 r. było to 88,0 m²).

Tabela 5 Mieszkania oddane do użytkowania w 2020 r. – wskaźniki (źródło: GUS).

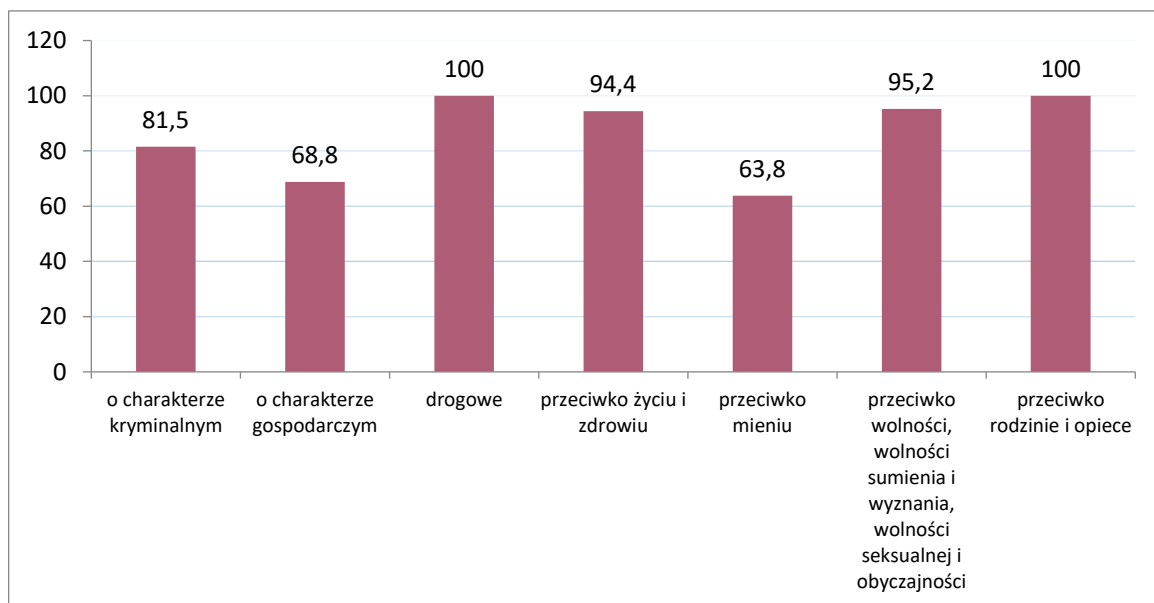
	mieszkania na 10 tys. ludności	mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)
Polska	57,6	1 522	88,7
warmińsko-mazurskie	45,5	1 355	84,5
EOF	65,7	1 824	78,9

W 2020 r. popełniono 1 603 przestępstwa. Zdecydowana większość z nich to przestępstwa kryminalne, odnotowano spadek o 20 przypadków mniej niż w 2019 r. Wskaźnik wykrywalności przestępstw wyniósł 82,4% (powyżej średniej wojewódzkiej – 75,3%).

Wykres 10 Przepęstwa w EOF w 2020 r. (źródło: GUS).

Wykres 11 Wskaźnik wykrywalności przęstw w EOF w 2020 r. (źródło: GUS).

PODSUMOWANIE

W kolejnym, szóstym już roku obowiązywania „Zintegrowanej strategii rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025” jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład EOF podobnie jak w latach poprzednich nie wdrażały wspólnych przedsięwzięć zapisanych w dokumencie. Skupiały się głównie na indywidualnych projektach. Jednym z powodów jest brak zachęt/możliwości finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Samorząd wojewódzki zdecydował, że obszar funkcjonalny Ełku ogranicza się do miasta i Gminy Ełk. Do tych dwóch samorządów skierowano wsparcie w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w postaci instrumentu ZIT bis i z niego zarówno miasto Ełk jak i gmina Ełk realizowały projekty. Pozostałe gminy nie uzyskały takich preferencji.

Pomimo złożenia wniosku do Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego o uwzględnienie Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, uchwalony w 2018 r. plan zagospodarowania nie uwzględnia Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego w przedstawionym katalogu obszarów funkcjonalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

Gminy i obszar EOF, które są w granicach powiatu ełckiego mają wspólne cele zapisane w strategii Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego, które mają przyczynić się do rozwoju tego obszaru. Działania, które były realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego przyczyniały się do ich realizacji, a także do realizacji działań zapisanych w planach strategicznych Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego.

Rok 2020 był wyjątkowy z powodu panującej pandemii SARS-COV 2. Wprowadzane od marca 2020 r. różnego rodzaju ograniczenia i zakazy miały ogromne przełożenie na wszystkie płaszczyzny życia.

Jeśli chodzi o kwestie demograficzne, w EOF nastąpił spadek liczby mieszkańców. Wzrost liczby mieszkańców miał miejsce w 2 z 5 gmin EOF, przede wszystkim w Gminie Ełk. Dodatni przyrost naturalny odnotowano tylko w Gminie Prostki, w pozostałych gminach wystąpił ubytek naturalny. W EOF w 2020 r. zaobserwowano wzrost aktywności budownictwa mieszkalnego, zmalała przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań.

W 2020 r. zauważyć można było spadek liczby osób uczestniczących w imprezach kulturalnych przy jednoczesnym wzroście ilości zorganizowanych imprez w stosunku do roku poprzedniego. Odnotowano również niewielki spadek aktywności społeczeństwa w zakresie uczestnictwa w grupach artystycznych i klubach sportowych.

W turystyce zanotowano znaczny spadek liczby osób, które w 2020 r. odwiedziły EOF jednak byli to w przeważającej części turyści krajowi. Zarówno w województwie jak i na terenie EOF odnotowano wzrost całorocznych miejsc noclegowych, jednak stopień wykorzystania tych miejsc w EOF to zaledwie 21,7%. Oferta turystyczna EOF przyciąga zaledwie 1,9% turystów na Warmii i Mazurach.

Niekorzystne zjawiska dotyczą ogólnie gospodarki EOF. Wskaźniki mierzące przedsiębiorczość są niższe od analogicznych wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego i Polski. Jedynie Ełk i Gmina Ełk osiągają

poziom zbliżony do średniej wojewódzkiej. EOF cechuje niska atrakcyjność inwestycyjna (poza Ełkiem). Niewielki odsetek wszystkich firm to firmy z kapitałem zagranicznym. Profesjonalne usługi wspierające firmy świadczone są przede wszystkim przez Park Naukowo-Technologiczny w Ełku i SSSE Podstrefa Ełk.

EOF stoi przed nowymi wyzwaniami związanymi z kolejną perspektywą finansową. Nowa perspektywa UE na lata 2021 – 2027 daje nowe możliwości i szanse na pozyskiwanie środków na wspólne działania przyczyniające się do rozwoju tego obszaru. Pojawiają się także inne możliwości ze środków EOG (środki norweskie) i krajowych, które mogą przyczynić się do realizacji wspólnych działań przez Gminy z obszaru EOF i być dla nich motorem rozwoju. Niewątpliwie potencjałem rozwojowym może być budowana obecnie droga S61, której odcinek będzie biec przez tereny gmin EOF.